

REFERAT Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget d. 02-06-2026

Mødedato Tirsdag d. 02. juni 2026 kl. 16:00

Mødested Magistratssalen, Sønderborg Rådhus

Mødedeltagere Ganeswaran Shanmugaratnam, Kirsten Bachmann, Kristian
Beuschau, Rune Dohrmann, Tobias Brus Mikkelsen, Claus Damm
Johansen, Tage Petersen

Indholdsfortegnelse

1. Godkendelse af dagsorden.....	3
2. Godkendelse af model for samarbejde med lokale fora.....	4
3. Temadrøftelse om forbud efter planlovens §14.....	6
4. Godkendelse af forbud mod nedrivning af bevaringsværdig ejendom på Kaplenivej 12 i Ulkebøl	7
5. Godkendelse af forslag til lokalplan 4.6-16 for aflastningsområde ved Augustenborg Landevej, S	11
6. Godkendelse af igangsættelse af lokalplan for udvidelse af Scienceefterskolen Nordborg Slot i N	14
7. Godkendelse af ændringer til Broager Trafikplan.....	16
8. Godkendelse af prioriterede opgaver i Teknik, Miljø og Bæredygtighed i 2026.....	18
9. Orientering om frivillig indmeldelsesordning til nedrivning af ejendomme og status på besluttede	20
10. Orientering om visionskort for tværkommunale cykelruter, Cykelalliance Syd.....	22
11. Orientering om fordeling og prioritering af midler for 2026-2027 - vedligehold af kommunale e	25
12. Orientering om ledelsesinformation 2026 - ultimo april.....	27
13. Generel orientering.....	29
Lukket: 14. Lukket generel orientering - (Lukket punkt).....	30
Lukket: 15. Underskriftsark - (Lukket punkt).....	31

Punkt 1: 1. Godkendelse af dagsorden

26/123

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget at godkende

- dagsordenen.

Beslutning Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget den 02-06-2026

Godkendt.

Punkt 2: 2. Godkendelse af model for samarbejde med lokale fora

25/17996

Sagsresumé

Samarbejdet mellem Sønderborg Kommune og de lokale fora er centralt for dialogen med lokalsamfundene, men er i dag præget af uensartede roller, arbejdsgange og politisk kobling. Der er uklarhed om forænes funktion og ansvar, ligesom mødestruktur og håndtering af projekter varierer.

For at styre en borgernær og stedspecifik byudvikling i byer med en bystrategi, foreslår forvaltningen derfor en fælles, fleksibel samarbejdsmodel, der tydeliggør lokalforænes rolle som dialogfora, sikrer ensartede strukturer og styrker en kobling til det politiske niveau. Målet er øget gennemsigtighed, klarere ansvar og et stærkere strategisk fokus, samtidig med at den lokale forankring bevares.

Initiativet understøtter Byrådets Vision 2022-2025 om bæredygtige byer og lokalsamfund med fokus på fremtidens behov samt ambitionen om at udvikle Sønderborg Kommune som en turistdestination i særklasse. Samtidig bidrager indsatsen til arbejdet med bystrategierne.

Sagen har været drøftet af Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget. På baggrund af drøftelserne er modellen præciseret og tilpasset.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget at godkende

- model for kommunens samarbejde med lokalfora.

Sagsfremstilling

Samarbejdet mellem Sønderborg Kommune og de lokale fora udgør en vigtig ramme for dialog mellem lokalsamfund og kommune. Lokalforæne, der defineres som borgerdrevne lokale forum, fungerer som bindeled mellem borgere og forvaltning og bidrager til lokalt engagement, tidlig dialog og udvikling af bystrategiske initiativer. Samarbejderne har imidlertid udviklet sig forskelligt, og der er i dag ikke en ensartet ramme for formål, organisering, roller og arbejdsgange.

På baggrund af den politiske drøftelse den 5. maj 2026 vurderer forvaltningen, at der er behov for en tydeligere og mere ensartet samarbejdsmodel, som samtidig giver plads til lokale forskelle i kultur, organisering og arbejdsform. Modellen skal skabe klare og fælles spilleregler for samarbejdet mellem kommune og lokalfora, sikre gennemsigtighed i roller og forventninger, samt etablere en tydelig og ensartet indgang til kommunen for alle lokalfora.

Forvaltningen foreslår derfor, at der etableres en fælles ramme for samarbejdet med lokalforæne i bystrategibyerne. Heraf er der i Nordborg-Havnbjerg, Gråsten-Rinkenæs-Egernsund, Augustenborg, Høruphav-Hørup-Kirke Hørup og Broager udarbejdet en færdig bystrategi. Arbejdet med en bystrategi for Vester Sottrup blev igangsat den 12. august 2025 af Teknik-, By- og Boligudvalget og forventes færdiggjort medio 2027. Herefter følger arbejdet med en bystrategi for Guderup.

Rammen foreslås opbygget omkring et fælles kommissorium, som beskriver formål, rollefordeling, repræsentation, mødestruktur og samarbejdsprincipper. Kommissoriet skal fungere som fælles grundlag for alle fora, samtidig med at der gives mulighed for lokale tilpasninger i forhold til organisering og arbejdsform.

Det foreslås, at lokalforæne defineres som dialog- og sparringsfora. Samarbejdet vil have fokus på strategiske og udviklingsorienterede emner med afsæt i de lokale bystrategier.

Der foreslås samtidig en tydelig procedure for håndtering af projektforslag, herunder hvordan forslag bringes videre til et relevant fagområde.

Administrativ forankring

For at sikre ensartede og gennemsikkelige arbejdsgange arbejder alle lokalfora ud fra en fælles mødestruktur med faste halvårslige møder, standardiseret dagsorden og tydelig opfølgning på aftaler og handlinger.

Bykoordinatorfunktionen formaliseres som den faste administrative indgang til kommunen for lokalforaene. Funktionen har til opgave at koordinere samarbejdet og sikre sammenhæng mellem lokalfora, forvaltning og politisk niveau. Bykoordinatoren varetager mødeforberedelse og -afvikling, opfølgning på drøftelser, intern forankring i forvaltningen samt dialog og videndeling på tværs af relevante fagområder. Der etableres faste interne koordineringsmøder i forvaltningen for at understøtte sammenhæng og fremdrift i de emner og projekter, der behandles i foraene.

Bykoordinatorfunktionen er en administrativ og understøttende funktion og er ikke et beslutningsorgan. Bykoordinatoren træffer ikke politiske beslutninger, prioriterer ikke projekter på vegne af lokalforaene og indgår ikke i myndighedsbehandling. Funktionen erstatter heller ikke lokalforaenes ansvar for lokal dialog, engagement og initiativ, men har til formål at skabe overblik, tydelige processer og en sammenhængende ramme for samarbejdet.

Politisk kobling

Den politiske kobling styrkes ved, at hvert lokalforum tilknyttes det relevante politiske udvalg gennem en fast og ensartet praksis for orientering. Det skal sikre en klar sammenhæng mellem den lokale dialog og de politiske prioriteringer.

Samlet set vurderes en fælles og tydelig samarbejdsmodel at kunne styrke det strategiske fokus, skabe større gennemsigtighed og ensartethed samt bidrage til en mere sammenhængende dialog mellem lokalfora, forvaltning og politiske udvalg – samtidig med at den lokale forankring og fleksibilitet bevares.

Borgerbudgettering

Opgaver vedrørende bystrategisk arbejde er i dag forankret i Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget, mens dialogen med de lokale fora hidtil har været placeret på tværs af flere forvaltninger. Fremadrettet samles både koordinering af opgaver og dialog ét sted, idet dialogen forankres hos bykoordinatorfunktionen.

Opgaven med borgerbudgettering har hidtil været forankret under det tidligere Udvalg for Kultur, Idræt og Medborgerskab, men flyttes i henhold til styrelsesvedtægterne til Byudvikling, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget for at sikre en mere sammenhængende organisatorisk placering.

Der er årligt afsat i alt 600.000 kr. til fire lokale fora: Augustenborg (100.000 kr.), Broager (100.000 kr.), Nordborg (200.000 kr.) og Gråsten (200.000 kr.). Midlerne udbetales samlet i første kvartal og flyttes som følge af den foreslåede samling af opgaver til Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget, så der skabes klar sammenhæng mellem opgaver, ansvar og økonomi.

Den administrative opgavevaretagelse, herunder koordinering, dialog, møder, økonomihåndtering og afrapportering, varetages fremadrettet af bykoordinatorfunktionen. Opgaven vurderes samlet at udgøre ca. 0,20 årsværk, med forbehold for eventuelle afledte projekter eller aktiviteter, der afhængigt af omfang kan medføre yderligere ressourcebehov

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget den 02-06-2026

Godkendt med den tilføjelse, at der udpeges 2 politiske repræsentanter til hvert fora – en fra Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget og en fra udvalget Kultur-, Handel- og Turismeudvalget. Det evalueres efter 1 år.

Bilag

Samarbejdsmodel mellem lokalfora og kommunen

Kommissorium for samarbejdsmodel mellem kommune og lokalfora

Punkt 3: 3. Temadrøftelse om forbud efter planlovens §14

26/4640

Sagsresumé

Punktet består af en teamdrøftelse om rammer og praksis for nedlæggelse af forbud efter planlovens § 14, som giver kommunalbestyrelsen mulighed for midlertidigt at standse byggeri, nedrivning eller ændret arealanvendelse med henblik på at udarbejde en lokalplan, for at forhindre uønsket udvikling.

Ved temadrøftelsen deltager repræsentanter fra forvaltningen med oplæg om emnet.

Sagen understøtter Byrådets vision om at understøtte udvikling af lokalsamfund, by- og havnemiljøer. Sagen følger desuden Arkitektur- og Bevaringspolitikens værdier og målsætning om, at bevare kulturarven og udvikle boligområdernes kvaliteter gennem langsigtet planlægning med fokus på stedets potentiale.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget at drøfte

- sagen

Sagsfremstilling

Punktet består af en temadrøftelse om rammer og praksis for nedlæggelse af forbud efter planlovens § 14:

”Kommunalbestyrelsen kan nedlægge forbud mod, at der retligt eller faktisk etableres forhold, som kan hindres ved en lokalplan. Forbuddet kan højst nedlægges for et år. Kommunalbestyrelsen tinglyser forbuddet på den pågældende ejendom. Tinglysningen er uden betydning for forbuddets gyldighed.”

Bestemmelsen giver kommunalbestyrelsen mulighed for midlertidigt at standse byggeri, nedrivning eller ændret arealanvendelse med henblik på at udarbejde en lokalplan, for at forhindre uønsket udvikling.

Forbuddet kan alene nedlægges mod forhold, der kan reguleres med en lokalplan, og kommunen har efter udstedelse af forbuddet maksimalt ét år til at udarbejde og offentliggøre et lokalplansforslag, som opretholder forbuddet.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget den 02-06-2026

Drøftet.

Punkt 4: 4. Godkendelse af forbud mod nedrivning af bevaringsværdig ejendom på Kaplenivej 12 i Ulkebøl jævnfør planlovens § 14

26/4640

Sagsresumé

Ejeren af ejendommen Kaplenivej 12 i Ulkebøl nær Sønderborg har ansøgt om tilladelse til nedrivning af huset, som er opført i år 1877. Ifølge Sønderborg Kommuneplan 2023-2035 er ejendommen registreret med en høj bevaringsværdi på 3 ifølge SAVE-skalaen.

Det betyder, at huset, ifølge § 18 i Lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer, ikke må nedrives, før nedrivningsanmeldelsen har været offentligt bekendtgjort, og Sønderborg Kommune har meddelt ejeren, om der er grundlag for at nedlægge forbud mod nedrivningen efter planlovens § 14.

Forvaltningen anbefaler, at der nedlægges forbud mod nedrivning af ejendommen, og der udarbejdes en bevarende lokalplan, som skal sikre ejendommen og landsbymiljøet omkring Ulkebøl Kirke mod nedrivning og uhensigtsmæssige ombygninger.

Forudsat udvalgets godkendelse placeres lokalplanen i en kategori B jf. ABC-kategoriseringen for lokalplaner.

Sagen understøtter Byrådets vision om at udnytte kulturhistorien og de stedlige potentialer som afsæt for udvikling af byer og lokalsamfund. Sagen følger desuden Arkitektur- og Bevaringspolitikens værdier og målsætning om, at bevare kulturarven og udvikle boligområdernes kvaliteter gennem langsigtet planlægning med fokus på stedets potentiale.

Nedrivningsanmeldelsen har været i fire ugers offentlig høring fra den 24. april 2026 til den 22. maj 2026. Der er kommet tre høringssvar.

Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Byudvikling-, Landdistrikter og Infrastrukturudvalget at godkende

- at der nedlægges et forbud efter planlovens § 14 mod nedrivning af den bevaringsværdige ejendom på Kaplenivej 12, Ulkebøl, 6400 Sønderborg
- at der udarbejdes forslag til en bevarende lokalplan, der fremtidssikrer områdets bevaringsværdier.

Sagsfremstilling

Ejeren af ejendommen Kaplenivej 12 i Ulkebøl nær Sønderborg har ansøgt om tilladelse til nedrivning af huset, som er opført i år 1877. Ifølge Sønderborg Kommuneplan 2023-2035 er ejendommen registreret med en høj bevaringsværdi på 3 ifølge SAVE-skalaen.

Kaplenivej 12 ligger tilbagetrukket langs en privat stikvej, og er sammenbygget med nabohuset Kaplenivej 14. Bebyggelsen hører til blandt landsbyens ældste, og fremstår autentisk i sin grundform og materialeholdning. Taget er tækket med strå og fremstår med traditionel rygning og kragetræer. Facaderne er pudset og hvidmalet, og mod nord og øst ses det sortmalede bindingsværk og facadetakten i vid udstrækning bevaret.

Ejendommen er blevet ændret igennem tiden, hvor bl.a. vinduerne er udskiftet, og der er ved gennemgribende istandsættelse af naboejendommen Kaplenivej 14 i 2016-17, etableret en ny portåbning imellem de to ejendomme, hvilket dog ikke vurderes at svække bebyggelseshelheden.

Ejer, som også er indehaver af nabohuset, Kaplenivej 14-14a, begrundet sin nedrivningsansøgning med ejendommens tilstand samt, at det vurderes at kræve omfattende renovering og udskiftning af bygningsdele, at gøre huset beboeligt. Ejer har et ønske om at genopføre et nyt hus med omtrentlig samme areal og udformning. Dog foreligger der aktuelt intet konkret skitseprojekt. Se oversigtskort og fotos i vedlagte bilag.

Forvaltningen anbefaler, at der nedlægges forbud efter planlovens § 14 mod nedrivning af ejendommen Kaplenivej 12, Ulkebøl, 6400 Sønderborg.

Det skyldes, at ejendommen vurderes at have væsentlig arkitektonisk, kulturhistorisk og miljømæssig betydning for den stedlige fortælling og oplevelse af det velbevarede landsbymiljø ved Ulkebøl Kirke. En gammel landsbykerne, der kendetegnes ved sin høje koncentration af bevaringsværdige huse, som slutter sig tæt omkring kirken og kirkegården, hvor størstedelen er velbevarede og har høje bevaringsværdier på 2 og 3.

Forvaltningen anbefaler derfor, at Kaplenivej 12 og det kirkenære landsbymiljø sikres mod nedrivning og utilpasset om- og tilbygning via en bevarende lokalplan. Forslaget til lokalplanens afgrænsning er vedlagt som bilag, og omfatter den gamle landbykerne langs Kaplenivej og Kirkevej ved Ulkebøl Kirke. Endvidere inkluderes en række ejendomme langs Strækningen Spang, som ligeledes vurderes væsentlige i forhold til områdets kulturhistoriske fortælleverdi.

Forvaltningen har besigtiget ejendommen den 10. april 2026. I den forbindelse kunne der konstateres mangler, så som utidssvarende opvarmningsmuligheder, manglende fugtigheds- og varmeisolering under gulvene samt tegn på opstigende fugt i belægningen. Enkelte bjælker i etagedækket ses ligeledes svækket. Der er ingen væsentlige sætningsskader i fundamentet, og taget fremstår i rimelig stand.

Disse tekniske mangler vil kræve omfattende sanering, hvis huset skal anvendes til beboelse. Det er dog forvaltningens vurdering, at manglerne ikke er atypiske for et hus af så høj en alder, som hidtil ikke har været udbygget til nutidig standard, eller er blevet løbende vedligeholdt. Derfor fastholder forvaltningen sin anbefaling om at nedlægge et nedrivningsforbud med udgangspunkt i husets arkitektoniske, miljømæssige og kulturhistoriske betydning.

Konsekvenser af en tilladelse til nedrivning

Nedrivning af bebyggelsen vil gøre det muligt for grundejer at realisere sit ønske om erstatningsbyggeri, hvilket potentielt kan forenkle de tekniske udfordringer, som en istandsættelse kan medføre, fx i forhold til energioptimering.

En tilladelse til nedrivning vil dog medføre, at den stedlige fortælleverdi og originalitet, som den oprindelige ejendom afspejler, vil gå tabt, hvilket ikke kan genskabes i form af erstatningsbyggeri. Desuden vil autenticiteten i Ulkebøls kirkenære landsbymiljø og bebyggelseskarakter blive svækket.

Ligeledes peger flere undersøgelser på, at nedrivning og nybyggeri rent bæredygtighedsmæssigt er mindre fordelagtigt end opretholdelse og renovering af den eksisterende bygningsmasse, hvilket mindsker produktionen af affald, CO₂-udledning samt ressourceforbrug.

Konsekvenser af et forbud mod nedrivning

Nedlæggelse af et forbud mod nedrivning efter planlovens § 14 indebærer, at der inden for ét år skal udarbejdes og offentliggøres et lokalplanforslag med bevarende bestemmelser, som skal sikre Kaplenivej 12 og det kirkenære landsbymiljø mod nedrivning og uhensigtsmæssig om- og tilbygning, som kan svække bevaringshensynene.

Forbuddet vil således medføre, at bygningen skal bevares. Dermed tilsidesættes ejers ønske om erstatningsbyggeri, hvilket betyder, at ejendommen i stedet må gennemgå istandsættelse og sanering, hvis ejer ønsker at anvende den til beboelse. Ejer kan ikke forpligtes til at gennemføre en istandsættelse, som følge af forbuddet og en efterfølgende lokalplan. Eventuelle ydre bygningsændringer vil dog herefter skulle ske under hensyntagen til bevaringshensynene.

Dermed bevares den gamle landsbykerne omkring Ulkebøl Kirke og de kulturhistoriske værdier, der knytter sig til bygningen og bygningskulturen i området, hvilket vurderes væsentligt for at kunne fastholde og understøtte landsbyens historiske identitet, fortællerværdi, struktur og autenticitet.

Overtagelsespligt efter planlovens § 49

Hvis et forbud mod nedrivning fastholdes efter vedtagelse af lokalplanen, kan en kommende ejer, jf. planlovens § 49, stk. 1, forlange ejendommen overtaget af kommunen mod betaling. Jævnfør planlovens § 49, stk. 2 påhviler overtagelsespligten dog kun kommunen, hvis der er et væsentligt misforhold mellem ejendommens afkastningsgrad og afkastningsgraden for ejendomme med en lignende beliggenhed og benyttelse, som ikke er omfattet af et nedrivningsforbud.

Forvaltningen kan ikke afvise, at kommunen kan blive pålagt at overtage ejendommen, hvis ikke hidtidigt manglende vedligeholdelse af bebyggelsen tillægges vægt i en eventuel taksationssag.

Indkomne bemærkninger i høringsfasen

Nedrivningsanmodningen har været i fire ugers offentlig høring fra den 24. april 2026 til den 22. maj 2026. Forvaltningen har modtaget tre høringssvar fra Museum Sønderjylland, Kulturmiljørådet for Sønderjylland og Foreningen By og Miljø i Sønderborg Kommune, som gør indsigelse imod nedrivning af Kaplenivej 12.

Indsigelserne lægger særligt vægt på ejendommens kvaliteter som et fint og autentisk udtryk for traditionel alsisk byggeskik, der i dag ikke er mange tilbage af. Det fremhæves, at bygningens ydre er velbevaret og, at moderniseringer er foretaget med nænsomhed. Ligeledes påpeges, at området ved Ulkebøl Kirke udgør ét af de fineste alsiske landsbymiljøer, hvor ejendommen har en stærk miljøvirkning i sit samspil til nabohuset og miljøet rundt om kirken. Forvaltningen vurderer, at bemærkningerne understøtter indstillingen. Høringssvarene er vedlagt som bilag.

Videre proces

Forudsat udvalgets godkendelse placeres lokalplanen i en kategori B jf. ABC-kategoriseringen for lokalplaner. Forvaltningen planlægger at afholde et drop-in møde i forbindelse med den offentlige høringsperiode af lokalplanforslaget.

Berørte parter og ejendomme inden for lokalplanafgrænsningen vil desuden blive orienteret forud for høringsfasen.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget den 02-06-2026

Godkendt.

Bilag

Kaplenivej 12_Oversigt og fotos

Kaplenivej_Bygningsbeskrivelse og bevaringsværdi

Høringssvar

Lokalplanafrænsning for bevarende lokalplan for det gamle landsbymiljø ved Ulkebøl Kirke

Punkt 5: 5. Godkendelse af forslag til lokalplan 4.6-16 for aflastningsområde ved Augustenborg Landevej, Sønderborg

25/20979

Sagsresumé

Sønderborg Kommune har modtaget en henvendelse fra en udvikler, som ønsker at opdele en eksisterende butik i to separate butikker på Augustenborg Landevej 13, 6400 Sønderborg, beliggende på matr.nr. 458a, Sundsmark, Ulkebøl.

Der ønskes mulighed for at etablere en butik, der forhandler udvalgsvare i et butiksområde, der er udlagt til særlig pladskrævende varer. Det er ifølge planloven ikke muligt, hvilket betyder, at aflastningsområdet Center Øst skal udvides.

Udvidelse af et aflastningsområde skal ifølge planloven ske ved udarbejdelse af en detailhandelsredegørelse. Teknik-, By- og Boligudvalget godkendte den 12. august 2025 udarbejdelse af en detailhandelsredegørelse for området. Detailhandelsredegørelsen er vedlagt som bilag.

Detailhandelsredegørelsens konklusioner viste, at der er grundlag for at udvide aflastningsområdet. På den baggrund besluttede Teknik-, By- og Boligudvalget den 4. november 2025, at der skulle udarbejdes et kommuneplantillæg for udvidelsen af aflastningsområdet Center Øst samt ny lokalplan.

Forslaget til lokalplanen og tillægget til kommuneplanen har været i offentlig høring i otte uger i perioden fra den 11. marts 2026 til den 6. maj 2026. Forvaltningen har modtaget seks bemærkninger, som ikke har givet anledning til ændringer. Forvaltningen indstiller af egen drift til tre ændringer.

Lokalplanen er placeret i en kategori A jf. ABC-kategoriseringen for lokalplaner.

Forvaltningen har vurderet, at det ikke var nødvendigt at afholde et informationsmøde som en del af den offentlige høring, da ændringerne blev vurderet at være af mindre væsentlig karakter i forhold til det eksisterende plangrundlag i området. Berørte parter og naboer er blevet orienteret forud for høringsfasen.

Sagen understøtter Byrådets Vision om at styrke Sønderborg bys rolle som center og drivkraft for handlen i det regionale opland.

Projektet understøtter desuden Masterplan for Turisme og Handels principper for udvikling, om at kunne tilbyde et rigt og varieret handelsliv, som er en vigtig forudsætning for fortsat at kunne tiltrække turister og tilflyttere til Sønderborg Kommune.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget, at Byrådet godkender

- lokalplanforslag 4.6-16 for aflastningsområde ved Augustenborg Landevej, Sønderborg, inklusiv kommuneplantillæg nr. 10, med ændringer som beskrevet i indstillingsbilaget.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune har modtaget en henvendelse fra en udvikler, som ønsker at opdele en eksisterende butik i to separate butikker på Augustenborg Landevej 13, 6400 Sønderborg. Dermed opdeles den eksisterende udvalgswarebutiks areal, det nuværende Billigblomst, til to separate butikker. Den nye butik vil blive placeret på den østlige del af ejendommen, hvor der i dag er udendørs salg af planter og havebrugsvare.

Der ønskes mulighed for at etablere en butik, der forhandler udvalgsvarer i et butiksområde, der er udlagt til særlig pladskrævende varer. Det er ifølge planloven ikke muligt at etablere en butik til udvalgsvarer i et område, der er udlagt til butikker med særligt pladskrævende varer. Butikkens placering og den ønskede butikstype betyder derfor, at aflastningsområdet Center Øst skal udvides.

Udvidelse af et aflastningsområde skal ifølge planloven ske ved udarbejdelse af en detailhandelsredegørelse, der skal vise, om der er grundlag for en udvidelse. Teknik-, By- og Boligudvalget godkendte den 12. august 2025 udarbejdelse af en detailhandelsredegørelse for området. Detailhandelsredegørelse for udvidelse af aflastningsområde Center Øst i Sønderborg er vedlagt som bilag.

Detailhandelsredegørelsens konklusioner viste, at der er grundlag for at udvide aflastningsområdet. På den baggrund besluttede Teknik-, By- og Boligudvalget den 4. november 2025, at der skulle udarbejdes et kommuneplantillæg for udvidelsen af aflastningsområdet Center Øst samt ny lokalplan.

Forslaget til lokalplanen og tillæg til kommuneplanen har nu været i offentlig høring i otte uger i perioden fra den 11. marts 2026 til den 6. maj 2026.

Forvaltningen har modtaget seks høringssvar, som ikke har givet anledning til ændringer. Høringssvarene fremgår af bilag, inklusive forvaltningens bemærkninger og indstilling hertil. Emner der behandles, er trafikale forhold og planlægningens påvirkning af de tilstødende naboområder. Forvaltningen indstiller ved egen drift tre ændringer.

Lokalplanen er placeret i en kategori A jf. ABC-kategoriseringen for lokalplaner.

Forvaltningen har vurderet, at det ikke var nødvendigt at afholde et informationsmøde som en del af den offentlige høring, da ændringerne blev vurderet at være af mindre væsentlig karakter i forhold til det eksisterende plangrundlag i området. Berørte parter og naboer er blevet orienteret forud for høringsfasen.

Klimaforhold

Forvaltningen vurderer, at projektet ikke påvirkes væsentligt af klimaforhold.

Trafikale forhold

Forvaltningen vurderer, at projektet ikke medfører væsentlige negative ændringer i de trafikale forhold, men derimod styrker flere sikkerhedsforanstaltninger i området. Derudover sikres en fysisk adskillelse mellem vareleverancer og kundetrafik i forbindelse med en ny adgangstilladelse, hvilket afhjælper trafikale udfordringer ved Søndervang.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget den 02-06-2026

Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Lokalplanforslag 4.6-16 for aflastningsområde ved Augustenborg Landevej, Sønderborg

Forslag til kommuneplantillæg nr 10 for udvidelse af Center Øst

Detailhandelsredegørelse for udvidelse af aflastningsområde Center Øst i Sønderborg

Høringssvar 4.6-16 og kommuneplantillæg nr 10

Indstillingsbilag 4.6-16 og kommuneplantillæg nr 10

Punkt 6: 6. Godkendelse af igangsættelse af lokalplan for udvidelse af Scienceefterskolen Nordborg Slot i Nordborg

23/74152

Sagsresumé

Sønderborg Kommune har modtaget en henvendelse fra Scienceefterskolen Nordborg Slot, som ønsker at opføre en ny undervisningsbygning på Storegade 51-55, beliggende på matr.nr. 32, 134, 251 og 1259, Nordborg ejerlav i Nordborg.

Som følge af de restriktioner, der knytter sig til efterskolens beliggenhed på et voldsted med status som fredet fortidsminde, er det ikke muligt at etablere de ønskede faciliteter inden for de eksisterende fysiske rammer.

Forvaltningen vurderer, at det ansøgte projekt kræver udarbejdelse af en ny lokalplan. Projektet er i overensstemmelse med kommuneplanen, og det er derfor ikke nødvendigt at udarbejde et kommuneplantillæg.

Forudsat udvalgets godkendelse placeres lokalplanen i en kategori B jf. ABC-kategoriseringen for lokalplaner, med forventet opstart i 3. kvartal 2026.

Sagen understøtter Byrådets Vision, om at skabe et levende og attraktivt lokalsamfund, hvor skolen fungerer som et centralt omdrejningspunkt for byliv, fællesskab og aktiviteter. Et stærkt og mangfoldigt uddannelsesmiljø er ikke alene vigtigt for nuværende og kommende borgere, men skaber også værdi gennem øget liv i området og styrkede sociale relationer, som samtidig understøtter nutidens og fremtidens arbejdspladser.

Projektet følger Arkitektur- og Bevaringspolitikens værdier samt målsætningen om at skabe områder, der har høj kvalitet, hvad angår arkitektonisk indpasning, funktion og danner rammen om det gode liv.

Projektet er desuden i overensstemmelse med bystrategien for Nordborg-Havnbjerg ved at etablere nye funktioner og attraktive opholdssteder for børn og unge i bymidten.

Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget, at godkende

- at der udarbejdes en lokalplan for området mellem Slotsmosevej og Storegade, Nordborg.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune har modtaget en henvendelse fra Scienceefterskolen Nordborg Slot, som ønsker at opføre en ny undervisningsbygning på Storegade 51-55, beliggende på matr.nr. 32, 134, 251 og 1259, Nordborg ejerlav i Nordborg.

Som følge af de restriktioner, der knytter sig til efterskolens beliggenhed på et voldsted med status som fredet fortidsminde, er det ikke muligt at etablere de ønskede faciliteter inden for de eksisterende fysiske rammer. Der ønskes derfor mulighed for opførelse af en ny undervisningsbygning umiddelbart sydøst for Slotsgrunden og Nordborg Slot.

For at tilpasse bygningen til skalaen og typologien langs Storegade planlægges der for bevarelse af den eksisterende facadelinje. Samtidig planlægges undervisningsbygningen opdelt i fire sammenbyggede bygningskroppe med saddeltag. Mod Storegade vil bygningen således fremstå med et relativt traditionelt udtryk, mens den mod Slotsmosevej, slottet og søen skifter karakter.

Området er ikke lokalplanlagt, og projektet kræver, at der udarbejdes en ny lokalplan. Ifølge Sønderborg Kommuneplan 2023-35 ligger projektområdet i rammeområde 1.5.006.D – Offentlige formål på Slotsmosevej, som udlægger anvendelsen til offentligt formål i form af nærrecreativt område og uddannelsesinstitutioner. Planlægningen vil være i overensstemmelse hermed, og der udarbejdes derfor ikke et kommuneplantillæg.

Forslaget til lokalplanafgrænsningen er fastlagt ud fra ejendommens matrikulære afgrænsning.

Området ligger i byzone og forbliver i byzone efter lokalplanudarbejdelsen.

I forbindelse med lokalplanprocessen miljøscreener forvaltningen projektet for at afklare, om det medfører væsentlige miljøpåvirkninger og af den grund kræver, at der foretages en miljøvurdering.

Forudsat udvalgets godkendelse placeres lokalplanen i en kategori B jf. ABC-kategoriseringen for lokalplaner, idet projektet har et begrænset omfang og alene omhandler en afgrænset ændring inden for et eksisterende byområde uden væsentlige planmæssige konsekvenser. Lokalplanprocessen forventes opstartet i juli 2026.

Der forventes således ikke at blive afholdt borgerinddragelsesproces eller informationsmøde i forbindelse med lokalplanudarbejdelsen, men berørte parter og naboer vil blive orienteret forud for høringsfasen.

Klimaforhold

Forvaltningen vurderer, at projektet ikke påvirkes væsentligt af klimaforhold.

Trafikale forhold

De trafikale forhold vil blive belyst nærmere i forbindelse med miljøscreeningen af projektet.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget den 02-06-2026

Godkendt.

Bilag

Lokalplanafgrænsning

Punkt 7: 7. Godkendelse af ændringer til Broager Trafikplan

25/7136

Sagsresumé

Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget skal tage stilling til opdateringer af Trafikplanen for Broager, som er foretaget efter afholdelse af drop-in møde den 16. februar 2026.

Trafikplanen for Broager blev godkendt af Teknik-, By- og Boligudvalget den 4. november 2025 med den betingelse, at planen skulle forelægges til fornyet politisk godkendelse, hvis der efter drop-in mødet blev foretaget væsentlige ændringer.

Efter drop-in mødet er der foretaget justeringer i planen. Valget af belægning i midtbyen er ændret som følge af borgerinddrag om blandt andet støj, tilgængelighed og fremkommelighed ved anvendelse af chaussésten. Derudover er disponeringen på Torvet justeret på baggrund af dialog med Brugsen.

Trafikplanen har været drøftet i Teknik-, By- og Boligudvalget den 2. september 2025 og er endvidere blevet præsenteret for Broager Udviklingsforum samt Tilgængelighedsudvalget. Indkomne bemærkninger er indarbejdet i den endelige plan.

Projektet understøtter Bystrategien for Broager samt Byrådets Vision 2022-2025 om at udvikle kommunens byer og lokalsamfund gennem attraktive, levende bymiljøer med fokus på ophold, mødesteder og tryk mobilitet.

Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget har beslutningskompetencen jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget at godkende

- ændringer til trafikplanen efter drop-in mødet d. 16. februar 2026.

Sagsfremstilling

I budgetaftalen for 2024-2027 afsatte partierne bag aftalen 0,5 mio. kr. til udarbejdelse af et forprojekt for Broager bymidte.

Trafikplanen for Broager blev godkendt af Teknik-, By- og Boligudvalget den 4. november 2025 med den betingelse, at planen skulle forelægges til fornyet politisk godkendelse, såfremt der efter drop-in mødet blev foretaget væsentlige ændringer.

I bilag 1 fremgår den opdaterede trafikplan. Der er tilføjet et afsnit betegnet Efterskrift 2, hvor de væsentligste borgertilbagemeldinger fra drop-in mødet er besvaret. Herudover er der ikke foretaget ændringer i planens indhold. Samtlige skriftlige borgertilbagemeldinger fra drop-in mødet er samlet i bilag 2.

Størstedelen af tilbagemeldingerne fra de fremmødte borgere vedrørte valg af belægning i bymidten, hvor der særligt blev udtrykt modstand mod anvendelse af chaussésten. Flere borgere gav udtryk for et ønske om at fastholde den nuværende asfaltbelægning, som blev etableret i forbindelse med kloakarbejder. Dette blev taget til efterretning.

Forvaltningen vurderer dog fortsat, at det er væsentligt, at bymidten markeres med en anden belægning for at understøtte et mere bymæssigt præg og skabe en tydelig trafikmæssig overgang. Denne betragtning er ligeledes drøftet med Broager Udviklingsforum, som deler vurderingen. Forvaltningen lægger derfor op til, at belægningen i bymidten ændres fra chaussésten til belægningssten. Belægningssten anvendes blandt andet i bymidten i Nordborg og er ligeledes benyttet i byer som Billund og Søndervig. Valg af endelig belægning vil blive fastlagt i detailprojekteringen af Vestergade.

Forvaltningen fastholder desuden forslaget om etablering af brosten på vejene Stien og Peter Nissens Gang. Der har været udtrykt bekymring for tilgængeligheden på disse strækninger, hvilket vil blive håndteret i detailfasen. Der findes eksempler på brostensbelagte veje, hvor tilgængelighed for alle trafikantgrupper er sikret, herunder Havbogade i Sønderborg.

I relation til ensretningen af Vestergade var der delte holdninger blandt de fremmødte borgere. Nogle udtrykte opbakning til forslaget, mens andre gav udtryk for bekymring i forhold til hastighedsniveau og trafikafvikling på de omkringliggende veje. Forvaltningen vurderer fortsat, at ensretningen vil bidrage positivt til bymiljøet og særligt forbedre forholdene for de bløde trafikanter gennem øget plads og bedre oversigtsforhold.

Efter dialog med Brugsen er det område, der tidligere var udlagt til flexparkering, udgået af projektet. Dette medfører en yderligere reduktion på 10 parkeringspladser. Forvaltningen har dog undersøgt alternative løsninger, hvor der kan etableres 4-8 parkeringspladser, hvilket vil blive nærmere vurderet i detailfasen. Endvidere har forvaltningen været i dialog med ejeren af Amaryllis Blomsterbutik, som har tilkendegivet vilje til at frasælge et areal syd for butikken, der kan omdannes til 7 parkeringspladser. Dette vil kunne bidrage til at skabe bedre balance i parkeringsregnskabet, som også var et tema på drop-in mødet.

Ved de seneste budgetforhandlinger er der afsat 8 mio. kr. til realisering af første fase af planen, som omhandler ensretning af Vestergade.

Når trafikplanen er godkendt, vil forvaltningen igangsætte detailprojekteringen af Vestergade. I den forbindelse vil der blive udarbejdet en designguide for byen og der vil blive kigget på en overordnet tilgængelighedsplan.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke medfører bevillingsmæssige konsekvenser, idet ændringerne til trafikplanen afholdes indenfor de afsatte midler til projekt 1, Vestergade.

Beslutning Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget den 02-06-2026

Godkendt.

Bilag

Bilag 1 Trafikplan Broager bymidte_V3.0

Bilag 2 - Kommentarer fra Drop-In møde

Punkt 8: 8. Godkendelse af prioriterede opgaver i Teknik, Miljø og Bæredygtighed i 2026

26/1181

Sagsresumé

Forvaltningen fik med budgetaftalen for 2025-2028 og med budgetaftalen 2026-2029 tilført yderligere ressourcer til dens opgavevaretagelse. En stadigt stigende mængde af henholdsvis drifts- og anlægsopgaver og politisk prioriterede opgaver betyder imidlertid, at der ligesom i foregående år i 2026 er behov for at prioritere i forvaltningens opgavevaretagelse.

Forvaltningen har til formålet udarbejdet vedlagte 'Liste over prioriterede opgaver i 2026 i Teknik, Miljø og Bæredygtighed', der forelægges til udvalgets godkendelse. Det bemærkes, at listen afspejler status på igangværende opgaver pr. ultimo maj 2026. Til udvalgets orientering er vedlagt særskilt overblik over gennemførte opgaver pr. ultimo maj 2026.

Sagen understøtter forvaltningens samlede arbejde, idet prioriteringen af opgaverne vil bidrage til forventningsafstemningen med borgerne om forvaltningens arbejde og et øget tværgående fokus på de højest prioriterede og finansierede indsatser i forvaltningen.

Sagen forelægges til Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalgets godkendelse. Parallelt hermed forelægges listen til godkendelse i Natur-, Klima- og Miljøudvalget.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget at godkende

- Liste over prioriterede opgaver i 2026 i Teknik, Miljø og Bæredygtighed.

Sagsfremstilling

Forvaltningen i Teknik-, Miljø- og Bæredygtighed er i 2026 optaget af en række opgaver. Disse opgaver har dels karakter af drifts- og anlægsopgaver, dvs. "skal"-opgaver. Dels af politisk prioriterede opgaver. Opgaverne stammer fortrinsvis fra henholdsvis budgetforlig og politisk prioriterede enkeltsager.

På trods af, at der med budgetaftalerne for hhv. 2025-2028 og 2026-2029 er tilført yderligere ressourcer til forvaltningens opgavevaretagelse, er det forvaltningens vurdering, at det ligesom i foregående år er nødvendigt at prioritere i opgavevaretagelsen. Dette skyldes, at forvaltningen ikke har de nødvendige ressourcer til at kunne prioritere gennemførelsen af alle de ønskede opgaver for 2026 lige højt.

Til dette formål har forvaltningen udarbejdet vedlagte 'Liste over prioriterede opgaver i 2026 i Teknik, Miljø og Bæredygtighed'. Listen er et udtryk for, hvilke opgaver forvaltningen mener, at det er realistisk at løfte i 2026. I den forbindelse bemærkes, at længerevarende større opgaver eller projekter, – hvor muligt – er nedbrudt i mindre opgaver for 2026. Et eksempel er Hertugernes Augustenborg.

Fra år til år vil forvaltningen internt identificere de handlinger, der skal til for at sikre fremskridt i disse større og længerevarende projekter under samtidig hensyntagen til ressourcetrækket og den øvrige opgavevaretagelse i forvaltningen. Ligeledes bemærkes, at der kan opstå et behov for at tilpasse listen i løbet af året. Fx hvis forvaltningen skulle blive pålagt større og ressourcekrævende hasteopgaver.

Baseret på tidligere års prioritering af opgaverne, er det forvaltningens vurdering, at prioriteringen i opgavevaretagelsen vil bidrage til et øget tværgående fokus på de højest prioriterede og finansierede indsatser i forvaltningen. Dette vil komme borgerne til gavn, som forventeligt vil opleve, en bedre og mere sammenhængende opgavevaretagelse. Samtidig understøttes forventningsafstemningen med borgerne og kommunalbestyrelsen om forvaltningens arbejde.

Det bemærkes, at der på juni-mødet i Natur-, Klima- og Miljøudvalget forelægges en tilsvarende godkendelsessag.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget den 02-06-2026

Godkendt.

Bilag

Notat - maj 2026 - Liste over prioriterede opgaver i 2026 i Teknik, Miljø og Bæredygtighed

Notat - maj 2026 - Liste over gennemførte prioriterede opgaver i 2025 - 2026 i Teknik, Miljø og Bæredygtighed

Punkt 9: 9. Orientering om frivillig indmeldelsesordning til nedrivning af ejendomme og status på besluttede fire nedrivningssager

25/18903

Sagsresumé

På baggrund af tidligere punkter på Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget fra 02.12.2025 og senest 03.03.2026 orienteres udvalget om, at forvaltningen er i gang med at implementere en frivillig indmeldelsesordning, hvor borgere kan indmelde ejendomme, der opleves som faldefærdige eller skæmmende for lokalområdet.

Ordnningen er et supplement til den eksisterende faglige prioritering af ejendomme til nedrivning og ændrer ikke den gældende prioriteringsmodel, men giver mulighed for i større grad at borgerne kan indsende oplysning om bygninger der opleves som faldefærdige eller skæmmende for lokalområdet. Derudover gives en status på de fire ejendomme der er besluttet at skulle nedrives.

Nedrivning understøtter Byrådets vision om grøn omstilling, bæredygtig udvikling og attraktive lokalmiljøer med respekt for kulturarven. Kommuneplanen og bevaringspolitikken sikrer, at nedrivning kun sker med omtanke for helhed og identitet, mens rammen i budgetaftalen 2026-2029 giver ressourcer, der kan prioritere projekter, der styrker kommunens kulturprofil.

Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget har beslutningskompetencen vedrørende Byfornyelsesplaner og områdefornyelser efter byfornyelsesloven jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

I forlængelse af udvalgets tidligere godkendelse af tilgang til nedrivning af ejendomme er der afsat midler til en nedrivningspulje som ses i gældende budgetaftale 2026-2029. De fire højest prioriterede ejendomme på den eksisterende nedrivningsliste er godkendt den 02.12.2025, mens den resterende del af puljen blev drøftet i udvalget den 03.03.2026 til at kunne omfatte en frivillig indmeldelsesordning med henblik på at identificere yderligere nedrivningskandidater.

Status på de fire ejendomme, der blev godkendt 02.12.2025 er:

- Eckersbergvej 8, Blans 6400 Sønderborg: Tilbuddene fra nedbryder er modtaget. Der laves kontrakt med nedbryder og opstart er 1. juni 2026
- Truenbrovej 22, Avnbøl 6400 Sønderborg: Ejer nedbryder selv. Tagværket er nedtaget. Kondemneringen opretholdes til nedrivningen er udført.
- Skolemarken 26, 6430 Nordborg: afventer tinglysning og køb.
- Vikkebjergvej 13, 6430 Nordborg: afventer kontrakt med ejer omkring størrelsen af tilskud.

Forvaltningen har siden udvalgs mødet den 3.marts implementeret den frivillige indmeldelsesordning i arbejdet med nedrivningspuljen. Ordningen giver borgere mulighed for at gøre kommunen opmærksom på ejendomme, der opleves som faldefærdige eller problematiske for lokalområdet. Indmeldingerne indgår udelukkende som et supplement til forvaltningens vurdering og medfører ikke i sig selv hverken ret eller tilskud til nedrivning. En borger kan ikke være primær kontaktperson på en nedrivningssag, medmindre der er givet fuldmagt til borgeren fra ejeren af bygningen.

Ejere af faldefærdige ejendomme kan ligeledes selv rette henvendelse til forvaltningen med henblik på frivillig nedrivning, hvis ejendommen opfylder de fastlagte kriterier. Alle indmeldte ejendomme vurderes efter samme faglige kriterier som øvrige nedrivningskandidater og indplaceres, hvis relevante, i den eksisterende prioriteringsliste. Den efterfølgende forhandling med ejendommens ejer eller borger med fuldmagt, resulterer i den endelige fordeling af udgifter mellem ejeren og kommunen/stat.

Der er i øjeblikket ved at blive fastlagt rammer for proces og kommunikation, herunder at tilmelding til ordningen skal kommunikeres ud til borgerne på rette medie. Dette vil ske i samarbejde med og understøttelse af kommunikationsafdelingen.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Ingen bilag

Beslutning Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget den 02-06-2026

Taget til efterretning.

Punkt 10: 10. Orientering om visionskort for tværkommunale cykelruter, Cykelalliance Syd

21/35487

Sagsresumé

I denne sag orienteres udvalget om den overordnede kortlægning af tværkommunale cykelforbindelser, som netop er under gennemførelse i regi af samarbejdet i Cykelalliance Syd.

Cykelalliance Syd har deltagelse af alle kommuner i Region Syddanmark, som også faciliterer møder i samarbejdet.

Som en del af Cykelalliance Syd samarbejdet, er det blevet besluttet at der skal udarbejdes et fælles visionskort for tværkommunale cykelforbindelser. Visionskortet for tværkommunale cykelforbindelser udgør et fælles, strategisk grundlag for udviklingen af et sammenhængende regionalt cykelnet.

Kortet skal understøtte prioritering og koordinering på tværs af kommunegrænser og fungere som fælles reference for fremtidige projekter og ansøgninger. Det fastlægger overordnede forbindelser, men ikke konkrete linjeføringer.

Det er forvaltningens vurdering, at kortet ikke byder på de store overraskelser for Sønderborg Kommunes vedkommende, hvorfor kortet alene fremlægges til orientering.

Sagen understøtter Byrådets vision om levende byer, lokalsamfund og fællesskaber, samt visionen om turisme, da den strategiske stiplanlægning skal sikre pendlingsmuligheder på cykel, binde bysamfund sammen, og forstærke mulighederne for cykelturisme.

Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget orienteres om sagen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Byudviklings-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget at

- tage orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Med afsæt i partnerskabserklæringen for Cykelalliance Syd, samt det tilhørende kommissorium, har de 12 sydjyske kommuner og Region Syddanmark indgået et forpligtende samarbejde om at styrke cykelfremmeindsatsen og udvikle et sammenhængende cykelnet på tværs af kommunegrænser.

Samarbejdet har til formål at fremme cyklismen i landsdelen gennem koordinering, videndeling og udvikling af fælles projekter, herunder etablering af sammenhængende cykelinfrastruktur og tværkommunale ruter.

Som led i dette arbejde er der udarbejdet et fælles strategisk visionskort, der udpeger overordnede tværkommunale cykelforbindelser.

Visionskortet er baseret på et fælles datagrundlag og en tværkommunal proces og udgør et strategisk planlægningsværktøj, der skal danne grundlag for det videre arbejde med at realisere et sammenhængende regionalt cykelnet.

Sagen fremlægges politisk i alle 12 deltagende kommuner og Region Syddanmark, hvilket understøtter en fælles fremdrift og et koordineret beslutningsgrundlag på tværs af samarbejdet.

Formålet med visionskortet er at fastlægge et fælles, strategisk grundlag for udviklingen af regionale og tværkommunale cykelforbindelser.

Konkret skal visionskortet:

- sikre et fælles og gennemsigtigt beslutningsgrundlag på tværs af kommunerne
- understøtte en balanceret prioritering mellem lokale behov og regional sammenhæng
- danne grundlag for et realistisk og implementerbart net af cykelkorridorer
- fungere som fælles reference for fremtidige projekter og ansøgninger, herunder til statslige cykelpuljer.

Visionskortet er ikke en detailplan, men et strategisk langsigtet værktøj, hvor korridorerne er angivet som principielle forbindelser mellem centrale destinationer og knudepunkter i regionen.

Det er forvaltningens vurdering, at de angivne korridorer for tværkommunale cykelforbindelser er oplagte for Sønderborg Kommunes vedkommende, da de peger mod Aabenraa, Kliplev/Tinglev, Flensborg og mod Fyn.

De angivne korridorer har delvist cykelforbindelser allerede, men af varierende beskaffenhed. Oftest er der cykelbaner langs de tidligere amtsveje. Cykelbanerne er nogle steder så smalle, at de ikke tilbyder den komfort de burde, sammenholdt med den trafik der forekommer på de overordnede veje.

Der er ingen steder cykelstier i eget tracé, som krydser grænsen til Aabenraa Kommune.

Det nærmere arbejde med udpegning af konkrete cykelforbindelser vil ske med en kommende cykelstiplan for Sønderborg Kommune.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

BILAG 1 - Visionskort Cykelalliance Syd

Beslutning Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget den 02-06-2026

Taget til efterretning.

Bilag

BILAG 1 - Visionskort Cykelalliance Syd

Punkt 11: 11. Orientering om fordeling og prioritering af midler for 2026-2027 - vedligehold af kommunale ejendomme og tilknyttede udearealer

26/323

Sagsresumé

Byrådet har i budgetaftalen 2026-2029 afsat samlet 8 mio. kr. i 2026-2027 til at forbedre vedligeholdelsesstandarden af kommunale ejendomme og tilknyttede udearealer, idet der ønskes en effektiv drift og anvendelse af bygningerne. De ekstra midler omfatter både bygninger og udearealer.

Sagen understøtter Byrådets Vision 2022-2025 idet den omhandler vedligeholdelse og forbedring af kommunale bygninger og udearealer, hvilket bidrager til at skabe ”Levende Byer og Lokalsamfund”.

Byudvikling, Landdistrikter og Infrastrukturudvalget orienteres om sagen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Byudvikling, Landdistrikter og Infrastrukturudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Flere af kommunens bygninger og tilhørende udearealer mangler vedligeholdelse, hvilket har betydning for både brugernes oplevelse og den samlede driftsøkonomi. Uden rettidige tiltag kan det løbende forfald medføre øgede omkostninger og påvirke funktionaliteten negativt på sigt.

Vedligeholdelsesudgifterne har været udfordret af manglende ajourførte bygningsdata. Dette har sammen med for små vedligeholdelsesbudgetter resulteret i flere akutte opgaver og begrænset mulighed for blandt andet indvendig vedligehold af de kommunale ejendomme som fx belysning, maling af vægge og gulvrenovering.

For at skabe forbedringer for både brugere og borgere, arbejder forvaltningen på at optimere driften gennem løsninger, som enten bidrager til lavere vedligeholdelsesomkostninger i fremtiden eller øger sikkerheden i bygninger og udearealer for alle, der benytter dem.

Ifølge budgetaftalen 2026-2029, er der samlet afsat 8 mio. kr. i 2026-2027 til vedligehold af udearealer og bygninger. Fordelingen af midler fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Overblik over fordeling af midler

Ressourcebehov	2026	2027	2028	2029	I alt
Anlæg Vedligehold af udearealer - Entreprenørafdelingen	1 mio. kr.	1 mio. kr.	0	0	2 mio. kr.
Anlæg Vedligehold af bygninger -	3 mio. kr.	3 mio. kr.	0	0	6 mio. kr.

Bygningsdriften

I alt	4 mio. kr.	4 mio. kr.	0	0	8 mio. kr.
-------	---------------	---------------	---	---	---------------

Midlerne, der er afsat til vedligehold og forbedring af udearealer, skal blandt andet bruges til reparation af adgangsveje til institutioner, belægning ved kommunale bygninger, reparation og udskiftning af hegn, samt delvis reparation af støttmure for at øge sikkerheden. Derudover prioriteres initiativer på grønne arealer.

Midlerne, der er afsat til vedligehold af bygninger, skal blandt andet bruges til maling af fælles- og servicearealer, udskiftning af toiletter i kritisk stand samt en pulje til akutte reparationer af storkøkkener på plejecentre. Derudover skal der afsættes 0,9 mio. kr. til brandsikring af aulaen på Havnbjerg Skole, så bankoarrangementer med over 150 deltagere kan afholdes, hvilket samtidig fremmer borgeraktiviteter til glæde for kommunen.

Overordnet prioriteres økonomien efter følgende principper:

- Sikkerhed for brugerne
- Synlig effekt for brugerne
- Ingen overlap med kommende renoveringer
- Effektiv drift og reduktion af fremtidige omkostninger
- Dialog med brugerne.

Tidsplan for prioritering af økonomien:

- 2026: Synlige forbedringer (maling, gulve, storkøkkener, toiletter, belysning, udearealer, belægninger, hegn)
- 2027: Presserende vedligehold og driftsoptimering
- Løbende: Dialog med institutioner for justering af prioriteringer.

Beslutning Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget den 02-06-2026

Taget til efterretning.

Punkt 12: 12. Orientering om ledelsesinformation 2026 - ultimo april

26/7025

Sagsresumé

Ledelsesinformationen giver et overblik over, hvordan økonomien og aktiviteter ser ud for det enkelte udvalg i løbet af året.

Samlet forventes der balance på områderne under Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget i 2026, idet det forventede regnskab er inden for et spænd på +/- 1 pct. af det korrigerede budget.

Eventuelle mer- eller mindreforbrug på det takst- og brugerfinansierede område overføres til 2027.

Ved denne orientering gives der ligeledes en status på anlægsvirksomheden.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Opfølgning på ledelsesinformationen sker hver måned for de enkelte udvalg, hvor der gives en status på og forventning til årets resultat.

Resultatet for Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalgets område ultimo april 2026 viser et forbrug på 77,6 mio. kr. svarende til 40,9 pct. af det korrigerede budget.

Forventet regnskab for de enkelte områder er følgende:

Politikområde 03 Kommunale ejendomme:

- Der forventes balance ved årets udgang.

Politikområde 04 Turisme og Landdistrikter:

- Der forventes balance ved årets udgang.

Politikområde 05 Bosætning og Byggeri:

- Der forventes balance ved årets udgang.

Politikområde 08 Veje og Trafik:

- Der forventes balance ved årets udgang.

Det bemærkes, at områderne under Økonomi- og Strategiudvalget viser et forbrug på 45,4 mio. kr. svarende til 32,6 pct. af det korrigerede budget.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget den 02-06-2026

Taget til efterretning.

Bilag

LIS Drift BLI ultimo april 2026

LIS anlæg BLI ultimo april 2026

Punkt 13: 13. Generel orientering

26/122

Sagsresumé

Orientering fra formanden

Orientering fra medlemmer

Orientering fra forvaltningen

1. Status over vintertjenesten for 2026

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Beslutning Byudvikling-, Landdistrikter- og Infrastrukturudvalget den 02-06-2026

Taget til efterretning.

Bilag

Ad. 1 - Status over vintertjenesten for 2026

Punkt 14: Lukket: 14. Lukket generel orientering - (Lukket punkt)

26/122

Punkt 15: Lukket: 15. Underskriftsark - (Lukket punkt)

26/116